

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Annamaria Budai
Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Czy wiecie, jak należy segregować śmieci?

1. Odbiorca, poziom: klasa 3 szkoły podstawowej
2. Przedmiot: język polski
3. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne (2 x 45 minut)

Temat: Czy wiecie, jak należy segregować śmieci?

Cele lekcji

W zakresie wiedzy uczeń:

- zna główny temat przeczytanego utworu literackiego;
- wie, jakie uczucia zostały opisane w wierszu;
- wie, w jaki sposób należy segregować odpady;
- wie, do którego pojemnika należy wrzucić odpady.

W zakresie umiejętności uczeń:

- potrafi przedstawić problematykę omawianego wiersza;
- potrafi wykorzystać wiadomości z utworu literackiego w kontekście ochrony środowiska;
- potrafi powiedzieć, jak należy segregować śmieci;
- potrafi przeczytać tekst ze zrozumieniem;
- potrafi posługiwać się literaturą ekologiczną w środowisku szkolnym;
- potrafi propagować wiedzę ekologiczną w środowisku szkolnym;
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat;
- potrafi wyszukać informacji w tekście.

W zakresie postaw uczeń:

- współpracuje w parach;
- współpracuje w grupie;
- jest aktywny i zainteresowany tematyką zajęć;

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

- jest wrażliwy na problemy związane z ochroną środowiska;
- wie, w jaki sposób dbać o otaczającą go przyrodę;
- jest odpowiedzialny za stan przyrody w najbliższym otoczeniu;
- jest gotowy podjąć działania na rzecz ochrony środowiska.

Metody dydaktyczne

- a) mapa pojęciowa
- b) metoda przypadków
- c) inscenizacja

Formy pracy:

- a) zbiorowa;
- b) grupowa

Materiały dydaktyczne: woreczki na śmieci, plastikowe butelki, papiery, gazety, puste puszki, słoiki, zdjęcia, laptop, dostęp do internetu, karty pracy (załączniki 1-4)

LITERATURA

Małgorzata Strzałkowska, *Łąka*

PRZEBIEG LEKCJI

I. Wprowadzenie (ok. 10 minut)

Sytuacja motywacyjno-problemowa:

1. Nauczyciel rozdaje uczniom kolorowe zdjęcia przyrody (zał. 1). Praca w parach. Nauczyciel zadaje uczniom pytania: *Co przedstawiają zdjęcia? Jakie wywołują w was emocje?* Praca w parach: uczniowie opisują zdjęcia i dzielą się swoimi uczuciami, a następnie prezentują odpowiedzi na forum grupy.
Przykładowa odpowiedź uczniów: *Zdjęcia przedstawiają: łąki, góry, lasy, przyrodę, jeziora. Uczucia: radość, szczęście, harmonia, spokój.*
2. Następnie nauczyciel rozdaje uczniom worki na śmieci. W niebieskim worku są stare gazety, magazyny i papiery. W żółtym worku znajdują się reklamówki, puszki

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

i plastikowe butelki. W zielonym worku są słoiki. W dodatku w każdym worku mieszczą się zdjęcia przedstawiające zanieczyszczone środowisko (zał. 2).

3. Kontynuacja pracy w parach. Nauczyciel zadaje uczniom pytania: *Co znajduje się w worku? Jakie emocje wywołują w was zdjęcia?* Uczniowie rozmawiają o swoich uczuciach w parach, a następnie przedstawiają pozostałym uczniom z klasy.

Przykładowa odpowiedź uczniów: *Zdjęcia przedstawiają śmieci, zanieczyszczone środowisko, śmieci w lesie, śmieci na łące. Uczucia: złość, smutek, przykrość, gniew.*

4. Prowadzący zajęcia pyta uczniów, w jakim otoczeniu spędziliby najchętniej piknik z kolegami i koleżankami. Wybraliby zaśmiecone miejsce czy piękną, czystą łąkę pachnącą kwiatami?

Nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą, jaki będzie temat dzisiejszej lekcji. Możliwe odpowiedzi: *ochrona środowiska naturalnego, segregacja śmieci.*

5. Nauczyciel zapisuje na tablicy temat lekcji: ***Czy wiecie, jak należy segregować śmieci?***

II. Ogniwo właściwe (ok. 65 minut)

1. Nauczyciel rozdaje uczniom tekst wiersza Małgorzaty Strzałkowskiej pt. *Łąka*. Nauczyciel czyta wiersz, a następnie prosi wybrane osoby o przeczytanie utworu literackiego w celu udoskonalenia umiejętności czytania ze zrozumieniem.

2. Rozważania na podstawie tekstu. Po przeczytaniu wiersza nauczyciel zadaje uczniom pytania i wspólnie z klasą omawia odpowiedzi:

W jakim miejscu spacerowały dzieci?

Jak one się czuły, spacerując po czystej i malowniczej łące?

Co znalazły na łące?

Jak się wtedy poczuły?

Kto i dlaczego zostawił te śmieci na łące?

Jak się poczulibyście, widząc śmieci w przyrodzie?

Co zrobilibyście na miejscu bohaterów wiersza?

Dlaczego ochrona środowiska jest ważna?

Jakie rozwiązanie proponuje autorka wiersza osobom, które zaśmiecają środowisko?

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

3. Inscenizacja wiersza z podziałem na role. Nauczyciel prosi chętnych uczniów o odegranie scenki i następuje podział uczniów na role Ali, Oli, Stasia i Kazia. Uczniowie wspólnie z nauczycielem wypisują na tablicy najważniejsze elementy, które muszą pojawić się podczas inscenizacji (spacer po czystej łące; tobołek ze śmieciami; uczucia)
4. Jak segregować śmieci? Nauczyciel prosi uczniów o wyszukanie fragmentu wiersza, z którego dowiadujemy się, co jest w tobołku. Po przeczytaniu odpowiedzi przez uczniów nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą, jak należy segregować śmieci, o których jest mowa w wierszu? Prosi uczniów o odwoływanie się do woreczków, których dostali na początku zajęć. Uczniowie podają swoje odpowiedzi, a następnie nauczyciel prosi uczniów o obejrzenie krótkiego filmu edukacyjnego na temat segregacji śmieci. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=mALlopJyeSU&t=220s>
5. Po obejrzeniu filmu edukacyjnego następuje praca w grupach. Nauczyciel rozdaje uczniom kolorowe obrazki przedstawiające pojemniki służące do segregacji śmieci, karteczki ze słowami i zdjęcia (zał. 4). Prosi grupy, aby posegregowały śmieci, dopasowując słowa i obrazy do odpowiednich kontenerów na śmieci. Pracę tę należy wykonać w formie plakatu. Po wykonaniu pracy nauczyciel sprawdza i omawia z grupami wykonaną pracę.

III. Podsumowanie (ok. 15 minut)

Wspólne podsumowanie tematu. Nauczyciel zadaje uczniom następujące pytania:

O czym dzisiaj rozmawialiśmy?

O czym był wierszyk, który przeczytaliśmy na początku lekcji?

Dlaczego segregacja śmieci/ochrona środowiska jest ważna?

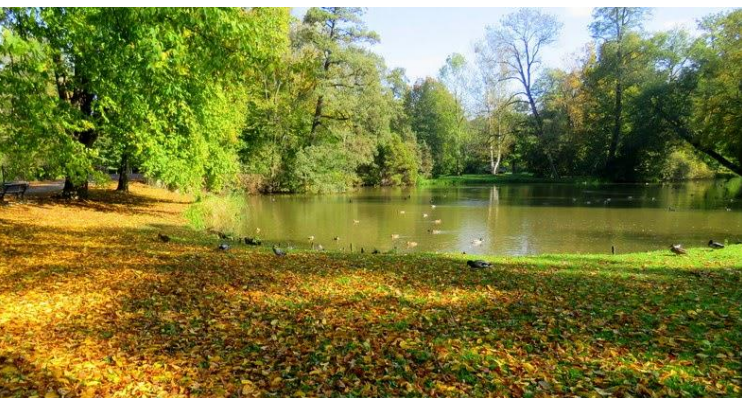
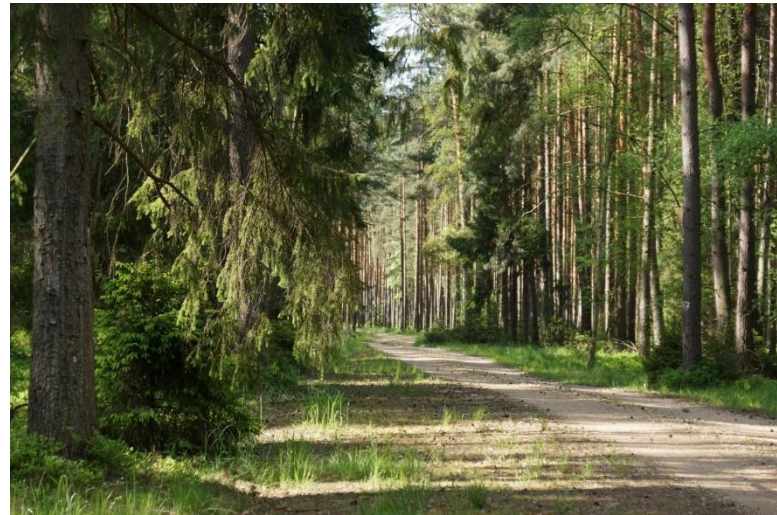
Jak należy segregować śmieci?

Następnie dzieci przylepiają karteczki ze słowami i obrazkami do tablicy pod odpowiednim pojemnikiem na śmieci.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 1.

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe. This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 2.

źródło zdjęć: Internet

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe. This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

Załącznik 3.

Małgorzata Strzałkowska *Łąka*

Jak tu pięknie dookoła!
Strumyk szemrze, kwitną zioła,
skaczą żabki, buczą bączki -
jak nie lubić takiej łączki?

Pośród kwiatków sobie łążą
Ala, Ola, Staś i Kazio.
Nagle patrzą – jakiś dołek,
a w tym dołku jest tobołek.

Staś tobołek wyjął z dołka,
po czym zajrzał do tobołka...
a tam...

- Patrzcie! Stos papierków,
trzy butelki, pięć cukierków,
jedna guma...

– Już wyżuta...
– Dwie gazety i pół buta,
dwie torebki, cztery puszki...
– I zużyte trzy pieluszki!

– Ktoś na łące biwakował
i te śmieci tu wpakował.
– Cichcem, milczkiem, po kryjomu...
– Zamiast zabrać je do domu.
– Wiecie, jak tak dalej będzie,
jak będziemy śmiecić wszędzie,
to się Ziemia zdenerwuje,
tak że każdy pożałuje!

– Będzie miała dość brudasów,
bo jest miła, lecz do czasu !
– Zagra wszystkim nam na nosie
i przepadnie gdzieś w kosmosie,
a my zostaniemy sami,
płynąc luzem pod gwiazdami...
– A więc póki krąży w kółko
niech się brudas puknie w czółko!!!
Jak naśmiecisz, to posprzątaj.
A jak nie – to marsz do kąta.

*The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe
This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.*

Załącznik 4.

PLASTIKOWA
BUTELKA

MAGAZYN

PUSZKA

ZESZYT

WOREK FOLIOWY

OPAKOWANIE PO
MAŚLE

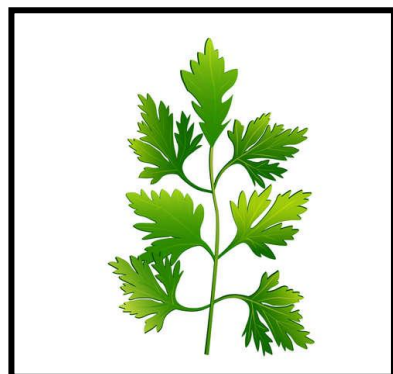
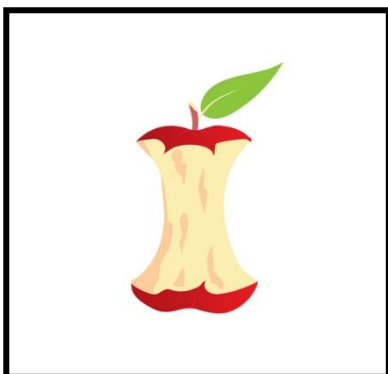
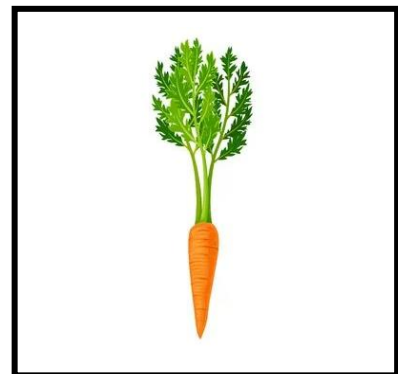
SŁOIK PO DŻEMU

BUTELKA PO
OLEJU

BUTELKA PO
KUBUSIU

ODPADY PO
OBIEDZIE

The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations [HEC]

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe. This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.